

SESSION GUIDES

Alternative Learning System- Accreditation and Equivalency (ALS-A&E)

Elementary: Numeracy

Oras

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children®

ASCEND-Mindanao
Assistance for the Comprehensive Educational Development of Mindanao

March 2006

Jointly developed by the DepED BALS and the Save the Children Federation under the ASCEND-Mindanao, a program made possible with the generous support of the American People through the USAID.

Oras
Session Guide Blg. 1

I. MGA LAYUNIN

1. Nababasa ang tamang oras
2. Naitatala ang wastong oras
3. Naiaangkop ang sarili sa itinalagang oras ng gawain

II. PAKSA

A. Aralin 1: Pagbabasa at Pagtatala ng Oras
Pagunahing kasanayan sa pakikipamuhay: Kasanayan sa pagdedesisyon

B. Kagamitan: Orasan, plaskards/show me card

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

Ikuwento sa katabi ang pook na iyong napuntahan na at ilang kaganapang di mo malilimutan dito.

2. Pagganyak

Dugtungang pagkukuwento

- a. Pangkatin ang mga mag-aaral ng tigililima. Paupuin sila nang magkakaharap.
- b. Pasimulan ang pagkukuwento ng ganito:
Bakasyon na naman.....
- c. Ipaulit sa susunod na pangkat ang sinabi at padagdagan ito ng iba pang detalye.
Halimbawa: "Bakasyon na naman. Nagkayayaan ang mga mag-kakaibigan na maligo sa isang beach resort."
- d. Susundan ito ng iba pang pangkat. Kailangang matandaan ng bawat pangkat ang naunang pangungusap na binanggit ng iba para madugtungan ang kuwento.

- e. Tingnan kung gaano katagal o kahaba ang oras na nagamit ng pangkat.
- g. Isulat ito sa papel upang di makalimutan.

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Ilagay sa mga orasan sa pisara ang mga naitalang oras na nagamit ng bawat isa sa pagkukuwento.

2. Pagtatalakayan

- a. Ilang segundo ang nagamit ng bawat pangkat sa pagkukuwento?
- b. Ilang segundo ba mayroon sa isang minuto?
- c. Ilang minuto ba mayroon sa isang oras?
- d. Ilang minuto/segundo ang nagamit ng pinakamabilis magkuwento? Ng pinakamatagal magkuwento?
- e. Ipakita sa pisara ang inyong solusyon upang makuha ang tamang sagot sa pang-apat na tanong.

3. Paglalahat

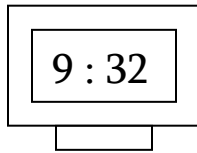
Mga dapat tandaan sa pagbabasa ng oras gamit ang:

Karaniwang Orasan:

- Ang maikling kamay ay para sa minuto.
- Ang mahabang kamay ay nagsasabi kung ilang minuto ang nakaraan.
- Ang manipis na kamay ay nagsasabi kung ilang segundo ang nakalipas.

Digital na Orasan

- Nagsasabi ng oras ang numero sa kaliwa ng tutuldok.
- Ang numero sa kanan ay nagpapakita kung ilang minuto na ang nakaraan.
- Ang bilang pagkatapos ng tutuldok ay nagpapakita kung ilang segundo na ang nakaraan.

May kani-kaniyang katangian ang bawat orasan. Alamin ito para pakinabangan nang maayos.

4. Pagpapahalaga

Paalis si Ana patungo ng Cebu. Alas 5:00 n.u. ang alis ng eroplano. Di niya napansin na mahina na ang baterya ng kanilang alarm clock. Nagising siya ng 4:30 n.u. Nagmamadali siya subalit nahuli pa rin siya sa iskedyul ng kanyang pag-alis.

Ano ang maipapayo ninyo kay Ana at sa iba pang manlalakbay?

5. Paglalapat

ipabasa at ipasuri ang sumusunod na sitwasyon:

- ❖ Kukuha ng test si Abe. Ang test ay nagsimula ng 7:30 A.M. at matatapos ng 12:30 P.M.
 - Anu-ano ang dapat ihanda ni Abe bago kumuha ng test?
 - Anong oras kaya dapat gumising si Abe?
 - Anong oras dapat na naroon siya sa testing center?
 - Anong dapat niyang gawin upang makatapos sa takdang oras?

IV. PAGTATAYA

Ipapili ang tamang sagot.

1. Matindi ang ubo ni Mary kaya nagpunta siya sa doktor. Ito ang reseta ng doktor sa kanya.

R_x _____

 BENADRYL

120 ml

— 1teaspoon

— 4 x a day for 1 week

Nakarating si Mary sa bahay ng 10:30 n.u. dala ang biniling gamot sa botika, uminom siya ng 11:20 n.u.

1. Anong oras nakarating ng bahay si Mary?

a. 10:30 n.u.	c. 11:20 n.u.
b. 10:30 n.t.	d. 11:20 n.t.

2. Ilang beses siya dapat uminom ng gamot sa isang araw?

a. 2 x a day	c. 4 x a day
b. 3 x a day	d. 5 x a day

3. Kung uminom siya ng gamot ng 11:20 n.u., anong oras siya dapat na uminom ulit?

a. 1:20 n.h.	c. 3:20 n.h.
b. 2:20 n.h.	d. 6:20 n.h.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

Ipagawa ang talaan ng iskedyul ng Gawain sa Araw-Araw. Itala ang tamang oras.

Halimbawa:

5:00 n.u.	-	Gumising – ligpitin ang higaan
Maglinis ng katawan
5:30 n.u.	-	Magluto ng almusal
6:00 n.u.	-	Kumain ng almusal. Maghugas ng pinag-

6:30 n.u.	-	Kainan Maglinis sa loob ng bahay Magwalis sa bakuran Magdilig ng halaman
9:00 n.u.	-	Mamalengke

Oras
Session Guide Blg. 2

I. MGA LAYUNIN

1. Naisasagawa ang wastong pagpapalit ng higit na na yunit ng oras kaysa malaking yunit o vise-versa
2. Naipakikita ang wastong pagpapalit ng 12 oras sa 24 oras o vise versa

II. PAKSA

- A. Aralin 2: Pagpapalit ng Oras p. 15-20
Pangunahing kasanayan sa pakikipamuhay: Wastong pagpapasiya
- B. Kagamitan: tsart

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-Aral

Magkaroon ng Quiz Bee Contest. Pangkatin sa 4 ang mga mag-aaral. Unahan sa pagsulat ng sagot sa pisara ang 4 na pangkat.

- a. Ilang segundo sa isang minuto?
- b. Ilang araw sa isang tao?
- c. Ilang oras sa isang araw?
- d. Ilang buwan sa isang taon?
- e. Ilang araw sa isang leap year?
- f. Ilang araw mayroon ang March?
- g. Ilang araw sa isang linggo?
- h. Ilang minuto sa isang oras?
- i. Ilang araw mayroon ang Hunyo?
- j. Kada ilang taon ang leap year?

2. Pagganyak

Clarification Pause: likot ang facilitator sa silid habang ang mga mag-aaral ay nagbabasa ng kanilang notes tungkol sa oras. Maaari silang magtanong sa faciitator ng mga bagay na di nila naitanong sa harap ng klase.

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Pagbasa ng Balita:

Ang Police Regional Office (PRO) Director ay nagpalabas ng utos sa lahat ng mga Chief of Police na mag-ulat tungkol sa ginagawang hakbang pangkapayapaan sa kani-kanilang lalawigan sa loob ng “1500 hundred hours.” Sa palagay mo, magagawa mo ba ang iniuutos ng Director? Bakit?

2. Pagtatalakayan

Para sa iyo ang ang ibig sabihin ng 1500 hundred hour? Anong tawag sa oras na ito? (oras militar)

Ipakita sa tsart tang kaibhan ng 12 oras at 24 oras o oras militar.

12 Oras	24 Oras o Oras Militar
1:00 A.M	0100
2:00 A.M.	0200
3:00 A.M.	0300
4:00 A.M.	0400
5:00 A.M.	0500
6:00 A.M.	0600
7:00 A.M.	0700
8:00 A.M.	0800
9:00 A.M.	0900
10:00 A.M.	1000
11:00 A.M.	1100
12:00 P.M.	1200
1:00 P.M.	1300
2:00 P.M.	1400
3:00 P.M.	1500
4:00 P.M.	1600
5:00 P.M.	1700
6:00 P.M.	1800
7:00 P.M.	1900
8:00 P.M.	2000
9:00 P.M.	2100
10:00 P.M.	2200
11:00 P.M.	2300
12:00 A.M.	2400

Alin kaya sa dalawa ang madaling maunawaan? Bakit?

Ano ang katumbas ng 1500 hundred hourse sa 12 oras na orasan.

Paano ito gagawin.

Halimbawa 1

Palitan ang 12 oras ang 1500

Hakbang 1 - Ibawas ang 1500 sa 1200
 $1500 - 1200 = 300$ oras

Hakbang 2 - $300 \div 3:00$ n.h.

Halimbawa 2

Palitan ng oras militar ang 3:00 n.h.

Hakbang 1 - ilang oras mayroon ang mula 12:00 n.t.
hanggang 3:00 n.h.
Sagot: 3 oras

Hakbang 2 - Pagsamahin - 3 oras
12 oras sa umaga
15 oras

Gawing 1500 ang 15 oras para maging oras militar

Halimbawa 3

Inabot ng 110 minuto ang Police Region 7 Office para ihatid ang isang kautusan sa kapulisan ng Cebu. Ilang oras kaya ang nagugol ng PRO Director upang maisagawa ito?

Tandaan 60 minuto = 1 oras
 90 minuto = 1 oras at 30 minuto

Solusyon

Unang Paraan:

$$90 \text{ minuto} \times \frac{1 \text{ oras}}{60 \text{ min.}} = \frac{90 \text{ minuto}}{60 \text{ min.}} = 1 \text{ oras at } 30 \text{ minuto}$$

Bigyang diin:

1 oras at 30 minuto ang nagamit ng PRO 7 para maiparating sa Kapulisan sa Cebu ang Memo.

Sabihin:

Kung titingnan ang talahanayan sa pahina 17 ng modyul, ang 90 minuto ay maaaring kuwentahin din ng ganito.

Solusyon:

Ikalawang paraan:

60 minuto – 1 oras
90 minuto – 1 oras at 30 minuto

$$\begin{array}{r} 90 \text{ minutong ang nagamit} \\ - 60 \text{ minuto sa 1 oras} \\ \hline 30 \text{ minuto} \end{array}$$

Ang panahong nagamit ay 1 oras at 30 minuto.

Samakatuwid, batay sa una at ikalawang solusyon ang 90 minuto ay katumbas ng 1 oras at 30 minuto.

Halimbawa 4

38 araw ang pagpadala ng memo order ng sekretaryo sa buong kapulisan ng Pilipinas. Ilang buwan ang nagugol?

$$\begin{array}{rclclcl} 30 \text{ araw} & = & 1 \text{ buwan} \\ 38 \text{ araw} & \times & \frac{1 \text{ buwan}}{30 \text{ araw}} & = & \frac{38 \text{ araw}}{30 \text{ araw}} & = 1.26 \text{ buwan} \end{array}$$

Sagot: 1 buwan at 26 na araw

3. Paglalahat

Circle Response – Sisimulan ng guro ang pagsasabi ng konseptong natutunan at itutuloy ng bawat isang nakaupo nang pabilog. Hanggang ang lahat ay nakapagsalita na.

Halimbawa: Ang 24 oras o oras militar ay mula 0100 hanggang 2400 mula ala una ng madaling araw hanggang sa sumunod na oras.

4. Pagpapahalaga

Gumawa ng acrostic tungkol sa kahalagahan ng ORAS.

O	-	oras ay ginto huwag nating aksayahin
R	-	aming gawain dapat ay tapusin
A	-	bot kamay lang ang adhikain
S	-	a takdang oras mapagtatagumpayan din

5. Paglalapat

Magpagawa ng “pica-pica” sandwich mula sa butter, jam o peanut butter. Alamin kung ilan ang kayang magawa ng pangkat sa loob ng 15 minuto.

IV. PAGTATAYA

Sagutin ang pagsasanay.

1. 35 buwan nanatili sa Boracay ang pamilya ni Ben. Ilang taon sila rito?
2. Si Kim ay nagbiyahe via Cathay Airline patungo Hongkong ng 1530 oras. Anong oras ito sa karaniwang oras?
3. Alin ang mas maaga 2:30 n.h. o 1300?

V. KARAGDAGANG GAWAIN

Magluto ng sinaing sa inyong bahay. Tuklasin kung ilang minuto ang magugol sa pagluluto nito.

- a. Kung gumamit ng kalang de uling
- b. Kung gumamit ng kalang de kuryente
- c. Kung gumamit ng LPG

Alin ang gagamitin mo para makatipid sa oras?

Oras
Session Guide Blg. 3

I. MGA LAYUNIN

1. Naipakikita ang mga paraan para magampanan ang mga gawain sa takdang oras
2. Nalulutas ang suliranin kaugnay ng distansiya, oras at bilis ng paglalakbay
3. Naipakikita ang pagiging malikhain

II. PAKSA

- A. Aralin 3: Pag-uugnay ng Oras sa Distansiya, Bilis at Dami ng Trabaho
Kasanayan sa Pakikipamuhay: Pagkakaroon ng Malikhaing Pag-iisip

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-Aral

Ipakita sa pantomima:

- bilis ng paglalakad
- layo ng lalakbayin
- pamamalengke
- pagmamaneho ng sasakyan
- pagsasaka

2. Pagganyak

Ipaawit sa himig na “Sinisinta Kita”.

Malayo may malapit din
Pilit ko ring mararating
Huwag lamang masabi mo
Di kita gingiliw.

Pag-usapan ang pagkaunawa sa ipinapahitig ng awitin.

lugnay ito sa distansya at oras.

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Pag-aralan natin ang tsart na sumusunod:

Halimbawa 1: Paglalakbay

Manlalakbay	Distansiyang Nilakbay	Oras na Ginugol	Bilis ng Paglalakbay
Fely	10 km	2 oras	5 km/hr.
Rolly	8 km	1 oras	8 km/hr.
Ronnie	2 km	33 min	.06 km/min
Byron	3 km	45 min	.07 km/hr

Halimbawa 2: Pagtutuhog ng kuwintas ng sampagita.

Manggagawa	Gawain	Oras na Ginuguol	Kuwintas na nagawa bawat minuto
Nena	50	30 min.	
Rina	54	40 min.	
Gina	60	2 hours	

2. Pagtatalakayan:

A. Papagtuunan ng pansin ang tsart ng paglalakbay.

Itanong:

- Sa paglalakbay ano ang mga pinagtutunan ng pansin?
- Bakit kaya kailangang malaman ang distansiya o oras na ginugol?
- Paano ito makaaapekto sa ating gawain araw-araw?
- Paano natin iniaangkop ang oras sa ating gawain?

B. Papag-aralan ang oras/bilis na nagugugol sa paglalakbay.

Formula

Hinahanap (?) - Formula

Bilis : $\frac{\text{distansiya}}{\text{oras}}$

Oras : $\frac{\text{distansiya}}{\text{Bilis}}$

Distansiya : bilis x oras

Halimbawa: Paglalakbay

Manlalakbay	Hinahanap	Formula	Solusyon	Sagot
Fely:	Bilis:	$\frac{\text{Distansiya}}{\text{Oras}}$	$\frac{10\text{km}}{2 \text{ hrs.}}$	5km/hr
Rolly:	Distansiya:	$\text{Bilis} \times \text{oras}$	$8\text{km/hr} \times 1 \text{ hr}$	8km
Ronnie:	Oras:	$\frac{\text{Distansiya}}{\text{Bilis}}$	$\frac{2 \text{ km}}{.06}$	33 min.
Byron:	Bilis:	$\frac{3 \text{ km}}{45 \text{ min.}}$.066 or .07 km/hr.	

Halimbawa 2: Paghahanapbuhay/Pagtutuhog ng sampagita

Tandaan: 60 min. = 1 oras

Manggagawa	Solusyon	Sagot
Nena	$60 \text{ min} \times \frac{50 \text{ sampagita}}{30 \text{ min}} = \frac{2 \times 50}{1} = \frac{100}{1}$	100 kuwintas kada 1 oras
Rina	$60 \text{ min} \times 54 \text{ kuwintas ng sampagita} = \frac{3 \times 50}{2} = \frac{162}{2}$ 40 min	81 kuwintas kada 1 oras
Gina	$1 \text{ hr} \times 60 \text{ kuwintas ng sampagita} = \frac{60}{2 \text{ hrs.}}$	30 kuwintas kada 1 oras

C. Pag-usapan

- Paano maiiwasan ang pagkahuli sa pupuntahan?
- Ano ang dapat gawin para matapos ang gawain sa takdang oras?

3. Paglalahat

Pag-usapan:

- Bakit dapat mong malaman ang layo ng iyong lalakbayin at ang oras na kailangan ka roon?
- Bakit dapat mong matantiya ang magagawa mo sa oras na itinakda?

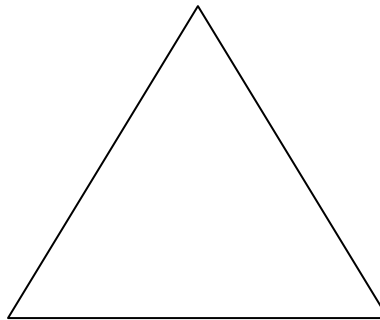
- Maiaangkop mo ang bilis ng gagawin sa distansiya at oras na magugugol.

4. Pagpapahalaga

Sa pamamagitan ng isang pyramid, ilarawan ang panahong gugugulin mo upang maging kapaki-pakinabang ang iyon gawain? Isulat sa bawat guhit sa loob ng pyramiding inyong prayoridad at bibigyang-diin.

Halimbawang Gawain:

40%
50%
60%
70%
80%

Halimbawang gawain:

- Pagbabasa ng modyul
- Paglilinis ng bahay
- Panonood ng TV
- Pakikipagusap sa cellphone
- Pamamasyal

5. Paglalapat

Kung nais mong makapasa sa A&E Test. Anong learning strand ang pagtutuunan ng mahabang panahon ng pag-aaral. Gumamit ng bilang 1-5 na kung saan ang 1 ang pinakauna.

Learning Strand

1. Communication Skills	
2. Numeracy at Agham	
3. Sustainable Use of Resources	
4. Development of Self & Sense of Community	
5. Expanding One's World Vision	

IV. PAGTATAYA

Basahin at sagutan.

1. Kailangan sa bayan si Mang Jose sa ika-8 ng umaga. 32 kilometro ang layo ng kanilang barangay sa bayan. Kung ang sasakyan niya'y tumatakbo ng 60 km./oras anong oras siya aalis sa bahay?

2. May pidido (order) na 20 pares na punda kay Senang. Tatlong araw lang ang ibinigay sa kanya. Paano niya tatapusin ito. Ilang punda ang dapat niyang matahi sa bawat araw?

V. **KARAGDAGANG GAWAIN**

Alamin ang layo ng inyong barangay sa sentro/bayan. Kung maglalakbay ka tantiyahin ang oras ng pag-alis para di mahuli sa paruruunan o aasikasuhin.